

Dejected Indian Dalits

C Kiran

Dalit is a word of Sanskrit language. It means crushed, suppressed, smashed, broken to pieces; unfortunately the Dalits practically reflect the real meanings of this word. In India, the Dalits are the people who are often denied the right to education and the right to employment through systemic discrimination and abuse in the Indian society. The Indian society does not let the Dalits get education, particularly the higher education yet some Dalits living abroad succeed in getting education but being educated does not make them ‘honourable and respected’ in the Indian society. “Being a Dalit is like you are born with a stamp on your forehead and you can never get rid of it,” says Amit, a Dalit Video Volunteer in a video message. A renowned Georgian journalist Natalia Antelava also commented on the worst circumstances faced by the Dalits in India in the words conveying the same meanings, “Dalits are at the bottom of the Hindu caste system and despite laws to protect them; they still face widespread discrimination in India.”

The CNN published a very heart-rending rather agonizing report on the painfully insulting

situation of the Dalits in India somewhere in 2012. The report included the story of Dr. Vinod Sonkar's short visit to a tea shop at Rajasthan. Dr. Vinod Sonkar was a PhD in law and was teaching at a Delhi university that time. He told the CNN correspondent that for years he had worked hard to leave behind his childhood of poverty, abuse at school and teasing at university. By the time he had walked into that teashop, he had turned his life into a success story. As the shop owner handed him his tea, he asked him what caste he belonged to. "I am a Dalit," Dr Sonkar said. "In that case, wash your glass when you are done," warned him the tea-shop owner. Dr. Sonkar said, "He didn't want to touch whatever I had touched. I made it impure because I am an untouchable." Unable to bear that insult, Dr. Sonkar flew the glass across the room, straight into the wall, threw money on the counter – enough for the tea he drank and the glass he had smashed – and walked out. Situation is still the same there for the Dalits even now in 2018.

According to the Hindu caste system, the Dalits are meant for doing the things of very low and cheap category. But

astonishingly, the upper-caste Hindus feel pride in using rather misusing the Dalit women for their brutal sexual desires. They think that sexual exploitation of the Dalit women is an undeniable right of the upper-caste Hindu men. If a Dalit woman shows any resistance in the way to her sexual exploitation, she has to face horrible consequences. Recently on 2nd of this November, a 13-year-old Dalit girl was beheaded in one of India's southern states. According to the police her assailant belonged to a higher, majority caste. This brutally cruel incident took place in the Salem district of Tamil Nadu. The victim had rejected the sexual advances of her assailant. He got angry and in his rage and fury beheaded the young girl. Though the local police have registered a legal case against the murderer but girl's parents are very much sure that nothing would be done against that upper-caste Hindu.

Certainly this situation regarding exploitation of Dalit's rights is the ever-worst example of human rights violations. But it is the wicked stubbornness of the Indian authorities that instead of giving the Dalits their basic

rights, they are raising a baseless hue and cry over the working of United Nation's Human Rights Council. The deputy permanent representative of India before the UN Ambassador, Mr.Tanmaya Lal said in the recent session of the UN General Assembly on Human Rights Council, "Although the Human Rights Council continues to expand with an increasing number of resolutions and decisions, a greater frequency of meetings and special sessions, the effectiveness of its work however, it is not always clear though a very broad normative framework of human rights treaties and pacts has evolved." The UN authorities have expressed their serious reservations on the statement of Mr. Tanmaya Lal in a press release on 2nd November, 2018. The press release says, "While many Member States commended the work of the Human Rights Council as crucial in the promotion and protection of universal human rights, others expressed concern over its subjectivity, double standards and politicization." Experts are of the opinion that Tanmaya Lal's criticism on the working of UN's Human Rights

Council was in fact a desperate reaction to the report which was presented last June by the UN's High Commissioner for Human Rights. The report had referred to the Indian atrocities in the valley of Indian Occupied Kashmir. The report had said, "In responding to demonstrations that started in 2016, Indian security forces used excessive force that led to unlawful killings and a very high number of injuries in the Indian held Kashmir." In response to that report, U.N. High Commissioner for Human Rights Zeid Ra'ad Al Hussein had called for maximum restraint and denounced the lack of prosecutions of Indian forces in Jammu and Kashmir due to a 1990 law giving them what he called "virtual immunity". He also insisted on formulation of an inquiry commission for the investigation of sites of mass graves in the Valley of Jammu and Kashmir. It is something very positive that UN's Human Rights Council is well aware of the Indian atrocities in the Indian Held Kashmir but there must be someone who could take care of the millions of Dalits who are living a miserably painful life in India.

Regional connectivity engines of growth

PRESIDENT Xi Jinping's Belt and Road Initiative (BRI) and China-Pakistan Economic Corridor (CPEC), as its flagship project, have connected Pakistan with China and the Central Asian States. Pakistan is emerging as a hub of economic connectivity among the South Asian, West Asian and Central Asian States. Therefore, many nations are contemplating to establish economic relations with Pakistan and invest in CPEC projects. The government of Pakistan announced to establish nine special economic zones as part of CPEC. Indeed, these zones will be the 'engines of growth'. The government is struggling to attract foreign direct investment in these zones. On November 13, 2018, Tehmina Janjua, Foreign Secretary, Ministry of Foreign Affairs of Pakistan said: "Connectivity is the name of the game of the century – every country wants to increase connectivity and Pakistan too is desirable of this. After all, connectivity and mobility facilitate prosperity and well-being of the region."

being of the region.” The Central Asian leadership had acknowledged the geo-economic significance of Pakistan. The President of the Republic of Tajikistan, H.E. Emomali Rahmon opined that: “Trade and economic opportunities of Pakistan, its geo-strategic position and influence in South Asia and in the Islamic world are of great importance for Tajikistan.” H.E. Mr. Furqat Sidiqov, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Uzbekistan

pointed out that his country is interested to use Pakistan's seaports for trade. Hence, CPEC will connect the landlocked Central Asia States with sea and create economic opportunities for Pakistan. Pakistan, presently, needs to undertake its Central Asia policy very seriously due to its energy needs, regional/global political and economic objectives. Cultural, faith & custom affinities with the people of Central Asian States creates an advantageous environment for Islamabad to cultivate better relations with these nations. Islamabad needs to chalk out and execute economic engagement plans with Central Asian States through long-term economic projects, bilateral agreements and membership of multinational regional organizations.

The critical examination of Pakistan's Central Asian policy reveals that it has successfully cultivated cordial diplomatic relations with all the Central Asian States since their independence from the former Soviet Union in 1991. It is engaging the Central Asian States at the multilateral forums as well as bilaterally. The positive development is that the Central Asian States are also interested to benefit from the CPEC. They realize that both geographically and historically, the only logical routes for the Central Asian States to the sea are through Afghanistan and Pakistan. The Central Asian States supported Pakistan in securing the membership of the Shanghai Cooperation Organization. Pakistan's full membership

of Shanghai Cooperation Organization (SCO) in June 2017 has further cemented its relations with the Central Asian states. Perhaps, the SCO full membership enables Pakistan to share its experience in combating the menace of terrorism in the region. In addition, the materialization of the projects such as CASA 1000, TAPI, etc improve the connectivity between Pakistan and Central Asia States. While speaking at the seminar on November 13, H.E. Mr. SherAli Jononov, Ambassador of the Republic of Tajikistan claimed; "We believe the Joint Commission on Trade, Economic, Scientific and Technical Cooperation between Tajikistan and Pakistan, the sixth session of which is planned to be held in Dushanbe this year, is very important for expansion of our relations."

South Asia, currently, is one of the least integrated regions. The regional economic connectivity is weak due to India and Pakistan strategic competition. For improving their national economies, the South Asian States need to expand their relations by improving economic cooperation among them. But they failed due to India's hegemonic designs and non-acceptance of others as equal sovereign states in the region. South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC) is virtually non-functional. India-Pakistan animosity and New Delhi's ambition to isolate Islamabad resulted in a deadlock between them. Since May 2014, their relations have been spiraling downwards. Prime Minister Modi

and his Party BJP are fanning the tension with Pakistan for their domestic political advantages. They have been using anti-Pakistan narrative to muster the support of Hindu fundamentalists in the forthcoming states and national elections. Indeed, these developments are not favourable for the regional economic

connectivity. To conclude, the BRI provides opportunities to enhance the economic connectivity among more than sixty States. CPEC is one of the corridors through which trade, commerce and people flow within and across countries. Perhaps, such flow is imperative for economic prosperity.'

यो सरकार हो कि चितवनको धूपे हाती ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

राजनीतिमा अपरिहार्य तत्व भनेको लोकलज्जा हो । नैतिकता र निष्ठा भएका जो कर्सीमा लोकलज्जा हुनेगर्छ । लोको आशेचना उनीहरूका लागि धेरै महत्व राख्छ । नेपालमा शासन होस् कि प्रशासन, दुबै क्षेत्रमा लोकले घणा गर्ने पात्रहरू मुखिया बनेका छन्, मुखियाका सहायक बनेका छन् । उनीहरू लोकलज्जाबिहीन छन् । नड्गा नाथे हजार दाड । यही हो शासन र प्रशासनका माहूतेहरूको । यस्ता माहूते भएका देशमा शासनले गर्न बर्बादीमात्र हो । नेपालमा यतिष्ठेर जे भइरहेको छ, बर्बादीमात्र भइरहेको छ । बिधिले काम नगरेपछि गर्ने बाहुबलीले हो । नेपालमा लोकतन्त्रको ब्यानर भुण्ड्याएर बाहुबली हैकम चलाइरहेको छ, देश लुटिरहेको छ ।

राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, परराष्ट्रमन्त्री, संविहरू धमाधम युरोप, अमेरिका, पोलैण्डदेखि थाइलेण्डसम्मको भ्रमण गर्न भएका छन् । कारण रहेछ, सरकारले ठूलठूल उपलब्धिहरू हासिल गरेको छ रै, विश्व प्रचार गर्नु जरुरी भयो । विश्वले अनुदाननीति कठौति गर्दै गएकोले वैदेशिक लगानी भित्र्याउनका लागि नेपालमा राजनीतिक स्थिरता र सुरक्षाको जानकारी दिन र सरकारले ठूला कामहरू गरेकाले नेपालमा लगानी आकर्षित गर्न यस्ता भ्रमण हुनलागेका रहेछन् ।

पशुपतिलाई श्री ३ को धड्धडी

काठमाडौं । राप्रपा एकीकृत हुनेमो भनेर तीन राप्रपाका नेता कार्यकर्ता जुर्मुराइरहेको बेलामा एकाएक आधारातमा श्री ३ को बीचका रूपमा रहेको राप्रपा प्रजातान्त्रिका नेता तथा नाति जर्नल पशुपतिशमशेर जबर निवास ग्रीनगेट महाराजगञ्जबाट पटाखा पड्क्यो, राजसस्था होइन र परम्परागत शक्ति शब्द राजन र गईलाई चुनाव विन्ह नराखौं, अनिमात्र एकता हुन्छ ।

प्रतिक्रियामा राप्रपा राष्ट्रवादीका अध्यक्ष डा.प्रकाशचन्द्र लोहनी मौन बसे, राप्रपाका अध्यक्ष कमल थापाले सामाजिक सञ्जालबाट प्रतिक्रिया दिए-संवैधानिक राजतन्त्र र चुनाव विन्ह गाई चूतातम सहमतिको आधार हो भन्ने पशुपतिजीले तुफनुपर्छ ।

तीन राप्रपा एक हुने हुने बेलामा पशुपति शमशेर जबरालाई परम्परागत शक्ति लेखन पाए श्री ३ को भक्त्यो देखिने थियो भन्ने सपनाले सताएछ । तीन राप्रपाको एकतामा राणाजी नामको अग्निलो निचारिको छ । एकता तत्कालका लागि दूध, दही फाटेजस्तो फाटेको छ । यद्यपि डा. लोहनी र कमल थापा भने एकताकै पक्षमा उभिएका छन् । र, धेरैको प्रश्न छ-पशुपति शमशेर कुन खालका हिन्दु हुन् कुनी, आफूलाई हिन्दु भन्नु भन्नु)गाई विन्ह मान्न सकदैनो भन्नु ।

यथार्थमा नेपालमा केही पनि भएको छैन । गरीबको नाममा शासन गर्ने कम्प्युनिष्टहरूले न कुनै उद्योग खोलेका छन्, न उद्यम हुनदिएका छन् । न सुशासन छ, न समृद्धिका कुनै पाइला नै चलेका छन् । जे छन्, भ्रष्टाचार छन् । जे चलेका छन्, असामाजिक र अरास्ट्रिय काममात्र चलेका छन् । तस्करी र माफिया खुब फस्टाएको छ । अपराध, बलात्कार, हत्याराहरूको चकचकी छ र त्यो चकचकीको संरक्षण सरकारले गरिरहेको छ । अमानवीयता र दण्डहीनताले पराकाढ्या नाधिसकेको छ । तैपनि राज्यसंयन्त्र नेपाल लगानीको छ । तैपनि राज्यसंयन्त्र नेपाल लगानीको स्वर्ग हो भन्ने सन्देश फैलाउन विश्वयात्रा गर्ने ।

नेपाल भारत सम्बन्ध सुधार गर्न र नेपालमधि भारतीय ज्यादात रोक्ने र समानतायुक्त बनाउने उपाय पता लगाउन गर्न गरेको प्रवृद्ध समूहले तैयार गरेको रिपोर्ट सार्वजनिक नगर्न र रिपोर्ट युएयुप दिल्ली पुऱ्याएर दिल्लीअनुकूल फेर्ने बढ्यत्र गर्ने सरकार कसरी देशभक्त हुनसक्छ र देशको समुन्नतिका लागि विदेशी लगानी भित्र्याउन सक्छ । विश्वलाई थाहा छ, नेपालमा राजनीतिको नाममा के भइरहेको छ भन्ने ? नेपालका नेता पैसा भनेपछि टाउकाले टेक्छन भन्ने बुझेका विश्वले यही कारण लगानी गर्न विचिक्याइरहेको छन् । नेपालको सुशासन दिन नसक्नेले जितिसुकै भ्र्याली पिटे पनि यो नाटकमा विश्वले विश्वास गर्न मुस्किल छ ।

२ वर्षअघि भारतका प्रधानमन्त्रीको आग्रहमा नेपाल भारतीयका समस्या पहिचान र समाधान पहिल्याउने उद्देश्यले चार नेपाली र चार भारतीय विद्वान रहेको प्रवृद्ध समूह गर्न गरियो । नेपालका तर्फबाट पूर्वार्जदूत भेषभादुर थापा, निलाम्बर आचार्य, सूर्यनाथ उपाध्याय र राजन भट्टराई सदस्य चुनिए । पटक पटक बैठक बस्यो र जनताले तिरेको २ करोड यिनिले मजाले हजम गरे र भारतीय हाजमोला खाएर पचाए ।

४ महिना अघि अन्तिम बैठक काठमाडौंमा बस्यो र अन्तिम रिपोर्ट पनि तैयार गर्न्यो । त्यो रिपोर्ट आजसम्म नेपाल र भारतका प्रधानमन्त्रीलाई बुझाउने

भिन्नो तर बुझाइएन । इपीजीको त्यो रिपोर्ट मुसाको गुँड बनेको छ ।

२ करोड स्वाहा पारेर तैयार गरेको रिपोर्ट कहाँ पुयो, रिपोर्टमा के लेखियो, करदाता जनताले सूसुचित दुन पाएका छैन । नेपाली प्रतिनिधिहरूले के रिपोर्ट लेखे, सहमति भएका विषय के के थिए, संसारकै ठूलो लोकतान्त्रिक मुलुक भारत र संसारकै पछिल्लो लोकतान्त्रिक अभ्यास गरिरहेको नेपालले विरालोले आची लुकाएजसरी लुकाएका छन् । जनताको पसिना खर्च गर्ने, जनताले थाहा पाउलान् कि भनेर लुकाउने ? गम्भीर अपराध गरेका छन् प्रवृद्ध भनिने पार्टीका चार गर्ने ।

समय भारतीय प्रवृद्ध सदस्य बीसी मल्ल र अगुवा भगतसिंह कोसियारीले भिन्न मत राखेको कुरा बाहिर आएको थियो । यथार्थ के हो, रिपोर्ट कस्तो छ, के लेखियो, लुकाउनुको रहस्य के हुनसक्छ, संशय अनेक उठेका छन् ।

असली कुरा भारतले फेरि नेपाललाई थाङ्नामा सुतायो भन्ने आएको छ । चुरो कुरो सार्वजनिक हुन जरुरी छ ।

आफ्नो रिपोर्ट बुकाउन नपाउँदै ओली सरकारले प्रवृद्ध समूहका एक सदस्य नीलाम्बर आचार्यलाई कम्प्युनिष्ट भएकै कारण भारतका लागि राजदूत नियुक्त गर्न निर्णय गरेको छ । हुन त नीलाम्बर आचार्य

आफन्त र शुल्क लिएर राजदूतको जागीर दिएकालाई भने सरकारले छुन सकेन । नियुक्त भएका पनि विवादहित नहुनेहरू भए । प्रवृद्ध समूहमा बसेर भारतको हितमा काम गरे वापत निलाम्बर आचार्यलाई भारतको राजदूत बनाइएको त होइन ? त्यसो हो भने अन्य सदस्यहरूले पनि यथोचित पुरस्कार पाउने निश्चित त ।

निश्चय नै नीलाम्बर आचार्य सम्मानित बुद्धिजीवी हुन् तर उनको बुद्धि र बर्क्ट आजसम्म नेपाल र नेपालीको मन जिल्सक्ने कुन कार्यमा देखिएको छ ? कम्प्युनिष्ट सरकारले छानी छानी कम्प्युनिष्टलाई नै पुरस्कार दिइहनु पने ? पुरस्कार पनि के कामका लागि भनेर जनतालाई पत्ते नहुने ? गजव छ । कम्तिमा योग्यताको कदर, काविलाले अवसर त पाउनु पन्यो । भनलाई सुशासन, समृद्धि र प्रगति गर्ने भाषण ठोक्ने, काम चाहि क्रेनले तानेर महत्वपूर्ण जिम्मेवारी मनपरी रूपमा दिने ? यसरी समृद्धि लक्ष्य हासिल हुनसक्दैन ।

नेकपाका एक अध्यक्ष प्रधानमन्त्री छन्, अर्का अध्यक्ष सरकार र पार्टी दुवैतिर हावी छन् । ओली प्रधानमन्त्री, प्रचाण्ड भन्नन् अव सरकार ३ नम्बर गेयर हाल्छ र कुदूछ । नेकपाका एक सदस्य टोपबहानुर रायमाभी भन्नन् अव सरकार रकेटको गतिमा कुदूछ । हुटिट्याँडले आकास थामैकै रहेछ, जनताले राम्रैसँग देखे ।

न्याय पाउँ भनेर अधिकारीले ज्यान गुमाए, गंगामाया अनसनमै छिन्, ज्यानमाराहरू धमाधम रिहा भइरहेका छन् । निर्मला पन्तका बाबुआमा, परिवारजन बलात्कारी र हत्यारालाई कानुनको कठघरामा उभाउ भनेर अनिश्चितकालीन धर्नामा बसेका छन् । ७७ जिल्लामा निर्मलाका हत्यारालाई सार्वजनिक गर, न्याय चाहियो भनेर जनता सडकमा उत्रिएका छन् । नेकपा र ओली सरकार दुईतिहाईको फुइँकी लाएर चितवनको धूपे हाती बनेर बिध्वंश मच्चाइरहेको छ ।

नेकपाको सरकार त अधिनायक र निरक्षुका बन्ने गएको छ । अव जनता अधि नसरे देश बर्बादी हुने निश्चित छ ।

पशुपतिलाई श्री ३ को धड्धडी

काठमाडौं । राप्रपा एकीकृत हुनेमो भनेर तीन राप्रपाका नेता कार्यकर्ता जुर्मुराइरहेको बेलामा एकाएक आधारातमा श्री ३ को बीचका रूपमा रहेको राप्रपा प्रजातान्त्रिका नेता तथा नाति जर्नल पशुपतिशमशेर जबर निवास ग्रीनगेट महाराजगञ्जबाट पटाखा पड्क्यो, राजसस्था होइन र परम्परागत शक्ति शब्द राजन र गईलाई चुनाव विन्ह नराखौं, अनिमात्र एकता हुन्छ ।

प्रतिक्रियामा राप्रपा राष्ट्रवादीका अध्यक्ष डा.प्रकाशचन्द्र लोहनी मौन बसे, राप्रपाका अध्यक्ष कमल थापाले सामाजिक सञ्जालबाट प्रतिक्रिया दिए-संवैधानिक राजतन्त्र र चुनाव विन्ह गाई चूतातम सहमतिको आधार हो भन्ने पशुपतिजीले तुफनुपर्छ ।

तीन राप्रपा एक हुने हुने बेलामा पशुपति शमशेर जबरालाई परम्परागत शक्ति लेखन पाए श्री ३ को भक्त्यो देखिने थियो भन्ने सपनाले सताएछ । तीन राप्रपाको एकतामा राणाजी नामको अग्निलो निचारिको छ । ए

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुमन्दा
बहादुर भरर रकै पटक मर्न सकौ।

मरेका मान्दैको होइन, बाँचेका मान्दैको सपना साकार पर ओली सरकार

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

आफ्नो हात जगन्नाथ प्रवृत्ति अन्त्यको जरुरी

जनताले निवाचनमार्फत चुनेका जनप्रतिनिधिहरूको ध्यान पहिला तै आफ्नो सेवा सुविधाप्रति केन्द्रीत हुँदै गएको पाइएको छ । स्थानीय तह होस् वा प्रदेशसभा हुँदै संघीय संसदमा पनि आफ्नो सेवा सुविधा बढाउनका लागि सांसदहरूले चासो देखाउन थालेका छन् । आफूहरू जनताबाट चुनिएपछि जनतालाई दिएका बाचाहरू पूरा गर्नुको बदला उनीहरू सुविधाभोगी बन्दै गएका हुनाले उनीहरूले वा उनीहरूले प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलहरूले निर्वाचनका बेला जनतालाई दिएका आश्वासनहरू पूरा नहुने हुन् कि भन्ने चिन्ता जनतालाई परेको छ । जनताका सेवाका लागि जनप्रतिनिधिहरूलाई केही सेवा सुविधा आवश्यक छ तर त्यस्तो आवश्यकता राज्यको ढुकुटी र जनताको जीवनस्तरलाई हेरेर मितव्याधी ढाँगले उपयोग गरिनुपर्ने हुन्छ तर जनप्रतिनिधिहरूले त्यसतर्फ ध्यान पूऱ्याएको देखिएको छैन । उनीहरू जसरी भएपनि आफ्नो सेवा सुविधा बढाउनको लागि लागि परेका छन् ।

संघीय संसदमा संसद अर्त्तगत रहने विषयगत समितिका सभापति हरु निर्वाचित भईसकेपछि संसदले उनीहरुलाई उपलब्ध गराएका सवारी साधन गाडीहरु पुरानो भएको गुनासो गर्दै सभापति हरुले आफूहरुलाई नयाँ गाडी दिन संसदका पदाधिकारीहरुलाई दबाव दिई आएका छन् । सभापति बाहेकका गाडी सुविधा पाउनेहरुले समेत आफूहरुलाई उपलब्ध भएका गाडीप्रति चित बुझाएनन् । केही पदाधिकारीहरुले ते आफूहरुले एक भन्दा बढी गाडी पाउनुपर्ने माग समेत गरेका हुनाले उनीहरुको मागलाई परा गर्न संसद सचिवालयले २३ वटा नयाँ गाडी खरिद गर्ने निर्णय समेत गरेको छ । अहिले संसद सचिवालयमा रहेका ९३ वटा गाडीमध्येका २/४ वटा बाहेकका सबै गाडीहरु उच्च तहका पदाधिकारीहरुले नै प्रयोग गर्दै आएका छन् । संसद सचिवालयले राष्ट्रियसभा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा समितिका सभापति र दलका प्रमुख सचेतकलाई नयाँ गाडी दिने भन्दै प्रतिगोटा ७० लाखका दरले भण्डै दुई अर्ब रुपैयां माग गरेर अर्थ मन्त्रालयमा पत्र पठाएको छ । संसद सचिवालयमा अहिले सामान्य मर्मत गरेर चलन सक्ने गाडी भएपनि त्यस्ता गाडीहरुको मर्मत नगरी पदाधिकारीहरुको दबावमा नयाँ गाडी खरिद गरि उनीहरुलाई दिने गरी कुनै विश्लेषण नै नगरी गाडी खरिद गर्ने निर्णय गर्न तै गलत रहेको छ । राज्यबाट प्राप्त सुविधाको दुरुपयोग हुँदै आएका गुनासालाई बेवास्ता गर्ने गरिएको छ । संसद पदाधिकारीहरुलाई दुई जना सवारी चालकको सुविधा दिने भएपनि पदाधिकारीहरुले दुवै जनताको पारिश्रमिक बुझ्ने तर एउटै सवारी चालकबाट काम चलाउँदै आएका हुनाले त्यसलाई समेत दुरुपयोग तै मानिनुपर्दछ । संसद सचिवालयले त्यस विषयमा आजसम्म कुनै खोजविन तै गरेको देखिँदैन । सवारी चालकहरुले आफूहरु विहान देखि राति अबेरसम्म खटिनुपर्ने भएपनि एउटै चालकको मात्र पारिश्रमिक पाएको गुनासो पोख्ने आएको भएपनि संसद सचिवालयका पदाधिकारीहरु मौन रहेका छन् ।

संविधानले व्यवस्था गरेअनुसार अहिले प्रतिनिधिसभामा २७५, राष्ट्रिय सभामा ५९ र प्रदेशसभामा ५५० गरी जम्मा दृष्ट जना सांसद रहेको छन्। विभिन्न तहमा सरकार संसदका पदाधिकारीसहित विशिष्ट व्यक्तिको सुची हेर्दा कहाली लागदो अवस्था रहेको छ। यसबाहेक स्थानीय तहमा भएप्डै ३७ हजार निवाचित जनप्रतिनिधिहरु रहेका छन्। यी सबैलाई राज्यको ढुकुटीबाट पारिश्रमक लगायतका अन्य भत्ता लगायतका सुविधाहरूको व्यवस्था गरिएको छ। राज्यको ढुकुटीमा रहेको स्रोत यी विशिष्ट व्यक्ति र पदाधिकारीकै सुविधा अनि सरकारी कर्मचारीका लागि खर्च गर्ने हो भने जनताका लागि केही बाँकी रहेदैन। तर मुलुकको अवस्था यस्तो विकराल भएपनि जनप्रतिनिधिहरु र विशिष्ट व्यक्तिहरूले आफ्नो तलबभत्ता लगायतका अन्य सुविधाहरूको माग गर्नु जनअपेक्षा विपरितको कार्य हो। जनप्रतिनिधिहरूले जिम्मेवारीलाई पुरा गर्ने क्रममा सुविधा आवश्यक हुन्छ तर त्यो पनि जनताको अवस्थालाई हेरेर हुन्छ जनता भोकै मर्ने अनि जनप्रतिनिधिहरूले पाएसम्म कुम्ल्याउने प्रवृत्ति लोकतन्त्र र सुशासनसँग कहिंकैतै मेल खाइदैन। तेपाली उखान आफ्नो हात जगन्नाथको प्रवृत्तिले सिमित व्यक्तिलाई फाइदा भएपनि सम्पूर्ण जनताले त्यसबाट फाइदा लिन नसक्ने हुनाले आफ्नो हात जगलाथ भन्ने पर्वतिको अन्त्य हत आवश्यक छ।

जगन्नाथ भन्न प्रवृत्तका अन्य हुन् आवश्यक छ । संधीयता आफैमा विश्वकै महँगो व्यवस्थाहो । यस्तो महँगो व्यवस्थलाई हाम्रो जस्तो भौगोलिक अवस्था भएको मुलुक र सानो अर्थात्न भएको देशले थेगन सक्छ कि सकदैन भनेर कुनैपनि राजनीतिक दलहरूले बहस तै चलाएनन् । केही पश्चिमा मुलुकहरूको दबाव र केही डलरवादी व्यक्तिहरूको इसारामा संधीयता नेपाली जनतामाथि जबरजस्ती लादिएको हो । मुलुकलाई लामो समयसम्म दुरगामी असर पार्न भएका विषयमा जनताको राय लिन जनमत संग्रह गरी जनताबाट अनुमोदन गर्नुपर्ने विषयलाई जनतालाई थाहै नदिई संधीयता र धर्म निरपेक्षता जबरजस्ती लादिएको हुनाले त्यसलाई टिकाउनेका लागि अहिले विदेशी राष्ट्रहरूसँग भीख मानुपर्ने अवस्था आएको छ । हाम्रो आमदानीले कर्मचारीतन्त्र र पेट्रोलियम पदार्थ ल्याउन समेत कठिन हुने अवस्थामा अब राजनीतिक दलहरूले सोच्ने बेला आएको हामीले ठानेका छौं ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)का दुई अध्यक्ष मध्येका एक अध्यक्ष केपी ओलीको नेतृत्वमा सरकार गठन भएको नौ महिना पुगेको छ । ओली नेतृत्वको कम्युनिष्टको सरकारले समेत जनताको चाहना अनुसारको काम गर्न सकिरहेको छैन । ओली नेतृत्वको जस्तो शक्तिशाली सरकारले समेत जनताका चाहना अनुसारको काम गर्न नसक्ने हो भने अब आउने कुनैपनि सरकारले उपलब्धमूलक काम गर्न सक्ने अवस्था रहँदैन । संविधानमा उल्लेखित प्रावधानका कारण एकदलले बहुमत ल्याउनसक्ने अवस्था नभएपनि दुई ठुला कम्युनिष्ट पार्टीहरू एक भएका हुनाले उनीहरूले बहुमत ल्याएका हुन् । नेकपा एकलैले बहुमत ल्याएको भएपनि प्रधानमन्त्री ओलीको चाहनानुसार संघीय समाजवादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीले समेत सरकारलाई समर्थन गरेको हुनाले संघीय संसदमा सरकारको पक्षमा दुई तिहाई भन्दा बढीको समर्थन रहेको छ । सरकारलाई समर्थन दिएको संघीय समाजवादी फोरम भने सरकारमा सहभागि भएको छ भने राष्ट्रिय जनता पार्टीले सरकार बाहिरै रहेर सरकारलाई समर्थन गरिरहेको छ । राष्ट्रिय जनता पार्टीले आफुले राखेका मागहरू सम्बोधन भएमा सरकारमा सहभागि हुने बताउँदै संविधान संशोधनलाई प्रमुख मागका रूपमा अधि सारेको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले आवश्यकता अनुसार संविधान संशोधन गर्न सकिने बताउँदै आएका भएपनि अहिलेसम्म संविधान संशोधनका बारेमा राजनीतिक दलहरू बीचमा कुनै छलफल र बहस भएको छैन ।

नेपालको इतिहासमै प्रधानमन्त्री ओलीलाई सुवर्ण अवसर मिलेको छ । उनको पक्षमा दुई तिहाई भन्दा बढीको संसदमा समर्थन रहेको छ भने मुलुकमा स्थापना गरिएका ७ प्रदेश मध्येका ६ वटा प्रदेशमै उनैको पार्टीको बहुमतको सरकाररहेको छ । प्रदेश नं. २ मा प्रधानमन्त्रीलाई समर्थन गरेकै संघीय समाजवादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीको संयुक्त सरकार रहेको छ । प्रधानमन्त्रीलाई काम गर्न कर्ने आप्तयारो

प्रधानमन्त्रीलाई कान गन कुन अप्पाराबाधा विरोध नभएपनि ओली सरकारले काम गर्न नसक्नु भनेको मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो । ओली सरकाले जनताका भावना भन्दा मरेका मान्छेको भावनालाई बुझने भन्दै सहिदका सपना पूरा गर्न उद्घोष गर्दै आएको छ । मरेका मान्छेको सपना पूरा गर्नुभन्दा बाँचेको मान्छेको भावना अनुसार सरकार अघि बढनुपर्नेमा सहिदको सपना पूरा गर्न भनेर सरकार अघि बढेको खण्डमा बाँचेका मान्छेहरू नमिरिकन मरेसरह बाँच बाध्य हुँदै गएका छन् । मुलुकमा चरम अभाव, गरिबी, अशिक्षा, बेरोजगारी, अन्याय अत्याचार, बलात्कार, गण्डागार्दिजस्ता घटनामा बृद्धि भएका छन् । प्रहरी प्रशासन दिनप्रतिदिन आलोचित हुँदै गएको छ । प्रहरी प्रशासनमा राजनीतिकरण भएकोले शान्ति सुरक्षाको जिम्मेवारी पाएको प्रहरीले आफ्नो भूमिका सन्तोषजनक रूपमा निभाउन सकेको छैन । ओली नेतृत्वको सरकारसँग जनताले ठुलो आशा एवं विश्वास गरेका थिए । तर जनताको आशा एवं विश्वासलाई सरकारले घात गर्न थालेको छ । सरकार मरेका मान्छेको सपना पूरा गर्न भन्दै अघि बढेको हुनाले बाँचेका मान्छेका सपनाहरू पूरा हुन नसक्ने अवस्थामा रहेका छन् । सहिदहरूको परिभाषा नै नगरी जथाभावी राजनीतिक फाइदाका लागि सहिद घोषणा गरिएको छ । सहिदहरूको परिभाषा गरेर कस्ता खालका मान्छेलाई सहिद भन्ने उनीहरूको योगदान के हो भन्ने सम्म नबुझीकन व्यक्तिगत भगडामा मरेका, गाडीले किचेका, दुईपक्षीयको भगडामा मारिएका, भीरबाट लडेका, प्रहरीको गोली लागि मारिएका, बलात्कारमा संलग्न भएका, मादकपदार्थ सेवन गरी मरेका सबै व्यक्तिहरूलाई सहिद घोषणा गरिएको हुनाले के त्यस्ता व्यक्तिको सपना पुरा गर्न ओली सरकार अग्रसर भएको हो त ? स्वयम् प्रधानमन्त्री ओली नै सहितका सपना पूरा गर्न अग्रसर भएपछि

नेकपाका अर्का अद्यक्ष पुष्टकमल दाहालले
बारम्बार उद्घोष गर्दै आएका छन् हिन्दुधर्म
भनेको सामन्तीहरूको धर्म हो कम्प्युनिष्टहरूको
धर्म भनको क्रिस्तियन नै हो भनेका हुनाले
उनैको दबावमा बृद्धबृद्धाहरूको भत्ता
नबढाएको हुनसक्छ । दाहाल छट्ट र ढट्टवा
नेताका रूपमा जनतामा चिनिएका नेता हुन् ।

આફૂલાઈ ક્રિસ્ટિયન નભનેપનિ
દાહાલલે કમ્પુનિષ્ટહરૂકો ધર્મ ક્રિસ્ટિયન
ભનેપછી નેકપાભિત્રેકા નેતા તથા કાર્યકર્તાહરૂ
દાહાલસંગ ચિદિએ છન् । ત્યહી કારણ
દાહાલલે હાલે મ્યાગદીમા પુગેર હિન્દુ ધર્મ
અનુસારકે આર્થાના ગોલેશ્વર મન્દિરમા ગરેકા
છન् ભને મ્યાગદીમે પુગેર તાતો પાનીમા ડુબુલ્કી
સમેત લગાએકા છન् । યી દુવૈ કાર્ય ઉનકો
બોલી વિપરિતકા કાર્ય હુન् । પછિલો સમયમા
પુષ્પકમલ દાહાલ કમ્પુનિષ્ટ પાર્ટી (નેકપા)મા
આફૂલાઈ શક્તિશાળી બનાઉને રણનીતિકા સાથ
અધિ બદ્ધને પ્રયાસમા લાગેકા છન् । ત્યસે
કારણ ઉનલે તત્કાલિન એમાલેકા નેતાહરૂલાઈ
આફ્નોપક્ષમા લ્યાઉને પ્રયાસમા લાગેકા છન् ।
અબકો એક ડેડ વર્ષભિત્રમા નેકપાકો એકતાકો
મહાધિવેશન હુને ભાએપછી ત્યો મહાધિવેશનબાટે
અધ્યક્ષકો પદ હત્યાઉનકૈ લાગિ ઉની લાગિ
પરેકા છન् । ત્યસૈલે ઉની અહિલેદેખિ ને શક્તિ
સંચયમા લાગેકો આભાષ પાउન થાલીએકો
છ । ત્યસે ક્રમમા પદકો દુરૂપયોગ ગર્દે ઉની
સેનાકો હેલિકોપ્ટરબાટ જિલ્લા ભ્રમણમા જાને
આઉને ગરેકા છન् । દાહાલલે હેલિકોપ્ટર
પ્રયોગ ગરેપછી ત્યસું ભાડા સરકારલે તિર્નુપર્ણ
હુન્છ । ત્યો પદકો દુરૂપયોગ હો કિ હોઝન
? નિયમ અનુસાર રાષ્ટ્રપતિ, ઉપરાષ્ટ્રપતિ,
પ્રધાનમન્ત્રી, રક્ષામન્ત્રી ર પ્રધાનસેનાપિતિલે માત્ર
સરકારી ખર્ચમા હેલિકોપ્ટર પ્રયોગ ગર્ન પાઉને
ભાએપનિ પાર્ટીકો અધ્યક્ષલે ત્યસમા પનિ પ્રાય
પ્રત્યેક દિન નેપાલી સેનાકો હેલિકોપ્ટર પ્રયોગ
ગર્નુ ઠાડે પદકો દુરૂપયોગ હો । ત્યો પનિ એક
પ્રકારકો ભ્રષ્ટાચાર નૈ હો । પાર્ટી અધ્યક્ષલે
પ્રયોગ ગરેકો હેલિકોપ્ટરકો ભાડા પાર્ટીલે
તિર્નુપર્દાંદ વા પ્રયોગ ગર્ને વ્યક્તિલે । પ્રધાનમન્ત્રી
કેપી ઓલીલે ભન્ને ગરેકો ભ્રષ્ટાચારમા શુન્ય
સહનશીલતા ભનેકો યહી હો ત ?

सरकारले सोचेनुसार काम गर्न नसकेको स्वीकार गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले आफूलाई कसैले नटेरेको जस्तो गैरजिम्मेवारीपूर्णको अभिव्यक्ति दिनु उचित थिएन । कहिले विदेशीहरूले काम गर्न नदिएको उद्घोष गर्ने कहिले प्रशासनतन्त्र, अदालत र सुरक्षा निकायले टेरेनन भनेर आफ्नो अकर्मण्यता र असफलतालाई सङ्कमा छाताछुल धार्तुभन्दा कर्मचारीतन्त्रलाई ठीक ठाउंमा त्याउने उपाएहरू खोजबीन गर्नु उचित हुने थियो । संविधानले नै व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार बाँडफाँड गरिदिएको हुनाले अदालतले सरकारलाई टेरेन भन्नु न्यायलयमाथि हस्तक्षेप गर्न खोज्नु बाहेक अन्य केही हुन सक्दैन । व्यवस्थापिका संसदले ऐन नियम कानुनहरू बनाउने कार्यपालिका संसदले बनाएका नियम कानुनहरू पालना गर्न लगाउँदै कार्यान्वयन गर्ने र न्यायलयले व्यवस्थापिकाले बनाएका नियम कानुनहरू कार्यपालिकाले कार्यान्वयन ठीक ढँगले गन्यो गरेन भनेर हेर्ने काम हो । त्यसैले न्यायलयले सरकारलाई टेरेन भन्नु किमार्थ उचित थिएन/हुँदैन । तर चलाख प्रधानमन्त्रीले किन त्यस्तो अभिव्यक्ति दिए त्यो नै रहस्यको विषय बनेको छ । अब त्यस्को पोल विस्तारै खुल्दै जाला । कार्यकारी प्रधानमन्त्रीले मलाई कसैले टेरेनन भनि सकेपछि त्यो पदमा बस्न उचित थियो/थिएन अब त्यस विषयमा समेत बहस र छलफल आवश्यक भएको छ ।

निहित स्वार्थले राजनीतिलाई डोन्याउनु किमार्थ उचित हुँदैन । प्रधानमन्त्री बन्नुअघि केपी ओली नेकपाका अध्यक्ष रहेपनि प्रधानमन्त्री बनिसकेपछि उनी सम्पूर्ण नेपाली जनताका प्रधानमन्त्री हुन् अर्थात नेपाली जनताका अभिभावक तर उनले पछिल्लो समयमा जनताको अभिभावकको भूमिका निभाउन सके कि सकेनन् त्यो स्वयम् प्रधानमन्त्रीले सोब्चे विषय हो त्यसैले अझौंपनि बेला छ प्रधानमन्त्री सबैको बन्न सक्नुहोस् ।

संघीयताको सुमधुर अभियास आजको आवश्यकता

लक्ष्मीविलाश कोइराला

नेपालको संविधानले संघ र प्रदेश तथा प्रदेश प्रदेशबीच सहयोगात्मक सहकारिता संघबादलाई स्थीकार गरेकोछ। प्रदेश प्रदेशबीच पाइने सहयोगात्मक व्यवहार अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरसम्बन्ध एवम् परिपुरुषक सम्बन्ध रहने संघीय विधिलाई सहयोगात्मक संघीयता भनिन्छ। संघ, प्रदेश र स्थानीय गरि तीन तहका सरकारले संविधान अनुरूप बनेका कानूनको अधिनमा रहि राज्यशक्तिको प्रयोग गर्नेछन्। संघ प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्बन्ध सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित छ। संविधानले संघीय इकाईबीच जिम्मेवारी, स्रोतसाधन, प्रशासनको साफेदरी गर्दै सुमधुर र सहयोगात्मक सम्बन्धको विकास र विस्तार गर्ने राजनीतिक नीति लिएकोछ। सहयोगात्मक सहकारितामूलक संघीयताको सुमधुर अस्यास नै आजका आवश्यकता हो।

नेपालको संविधान अनुसार रहेका सात प्रदेश र स्थानीय तहहरू भौगोलिक तथा जनसंख्याको आधारमा साना र तूला भए पनि जिम्मेवारी, अधिकार र प्रतिनिधित्वका दृष्टिमा समान रहेकाछन्। भौगोल र जनसंख्याको आधारमा भूगोल र प्रादेशिक सञ्चालन हुने गरि संघीय संसदमा सबै प्रदेशको प्रतिनिधि उपस्थित रहने व्यवस्था गरेको छ भने राष्ट्रिय सभामा सबै प्रदेशबाट समान प्रतिनिधि हुने व्यवस्था समेत संविधानमा रहेकोछ। प्रदेशहरूबीच समानस्त्रप्तमा जिम्मेवारी र अधिकार वितरण हुने तथा एक प्रकारको राजनीतिक हैसियत रहने खालको संघीयतालाई समान संघीयता भनिन्छ। समान संघीयताले प्रदेश र स्थानीय तहहरूबीच अन्तरसम्बन्ध, सहकार्य र सहयोगलाई प्रवर्द्धन र उपयोग गर्दछ।

संविधानले सरकारका तीन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच जिम्मेवारी र राज्यशक्तिको स्पष्टस्त्रप्तमा बॉडफॉड गरेकोछ। संघले सम्पादन गर्ने कार्य जिम्मेवारी र अधिकार, प्रदेशले प्रदेशमित्र सम्पादन गर्ने कार्य जिम्मेवारी र अधिकार, प्रदेशबीच, प्रदेश प्रदेशबीच तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच विवाद हुन सक्ने संभावना अनुमान गर्दै कहि संघन्त्रहरूको व्यवस्था गरेकोछ।

वित्तीय संघीयता देशको आर्थिक विकास तल्लोतहदेखि गर्न तल्ला निकायहरूलाई वित्तीयस्त्रप्तमा सक्षम बनाउने एक प्रक्रिया हो। वित्तीय संघीयता संघीय शासन प्रणाली कार्यान्वयनको प्रमुख तत्त्व पनि हो। संघबाट प्रदेश र स्थानीय तहहरूलाई, प्रदेशबाट स्थानीय तहलाई विभिन्न विधि र प्राक्रियामा आधारित भई आर्थिक सहयोग हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रियालाई अन्तरसरकार वित्तीय हस्तान्तरण भनिन्छ। अन्तरसरकार वित्तीय हस्तान्तरण अर्थात समानीकरण अनुदान सरकारका तहहरूमा पाइने भर्टिकल र होरिजेन्टल वित्तीय अन्तर्नुलन कम गर्न उपयोग गरिन्छ। अन्तरसरकार वित्तीय हस्तान्तरणले देश र जनताको समान विकास, सामाजिक समानता र समग्र आर्थिक स्थायीत्व कायम गर्दै संघीय, प्रदेश र स्थानीय प्रार्थमिकता पुरा गर्दै जनतालाई स्ट्यार्डफॉड सेवा प्रवाह गर्न सहयोग पनि गर्दछ। वित्तीय स्रोतको बॉडफॉड गर्न जनसंख्या, भूगोल र विकास अवस्थालाई मुख्य आधार बनाउने अन्तराष्ट्रिय चलन छ।

अन्तरसरकार ट्रान्सफर निश्चित र सर्वान्तर गरि दुई किसिमको हुन्छ। निश्चित दिइने हस्तान्तरण खासगरि सरकारको कानूनी जिम्मेवारी पुरा गर्ने विधयसँग आबद्ध हुन्छ। निश्चित हस्तान्तरण वल्कको स्त्रप्तमा प्राप्त हुन्छ र प्राप्त गर्ने सरकार सो ट्रान्सफर रकम बॉडफॉड गर्न स्वतन्त्र हुन्छ। तर, सर्वान्तर अनुदान हस्तान्तरण दाता सरकारको प्राथमिकता अर्थात संघ वा प्रदेश सरकारका राष्ट्रिय प्रार्थमिकताहरूमा खर्च गर्न दिइएको हुन्छ। सर्वान्तर अनुदान खर्च गर्न स्थानीय सरकारहरू स्वतन्त्र हुदैनन। यस्तो वित्तीय ट्रान्सफर स्थानीय तथा प्रदेश सरकारहरूले कम स्व्याउँच्न भने केन्द्र सरकार सर्वान्तर अनुदानलाई बढी महत्व दिने गर्दछ।

नेपालको संविधानले सरकारका तहहरूबीच राजराजको समान वितरणको विस्तृत आधार, ढाँचा र सुत्र निर्माण गर्ने, समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्ने, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने, प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा सरकारका तीनै तहको लगानी र प्रतिफलको हिस्सा निर्धारणको लागि आधार तय गरि सिफारिस गर्ने, तथा प्राकृतिक स्रोतको बॉडफॉड संघन्त्री विषयमा संघ र प्रदेश, प्रदेश प्रदेश तथा प्रदेश र स्थानीय तह तथा स्थानीयतहहरूबीच उत्पन्न हुन सक्ने संभावित विवाद निवारण गर्न सुधार दिने काम कर्तव्य र अधिकार भएको एक छुट्टै संवेदनानिक राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग वनाउने व्यवस्था गरेकोछ। राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले भविष्यमा खेले भूमिका नै देश विकास र जनताको समान जीवनस्तरका लागि महत्वपूर्ण हुनेछ।

संघ र प्रदेशबीच, प्रदेश प्रदेशबीच राजनीतिक विवाद उत्पन्न भएको अवस्थामा समाधान गर्न प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारको गृहमन्त्री, अर्थमन्त्री तथा प्रदेशको मुख्यमन्त्री रहेको अन्तर प्रदेश परिषद रहने व्यवस्था गरिएकोछ। संघ प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो जिम्मेवारी पुरा गर्न आ-आफ्नो कानून बनाउन सक्ने व्यवस्था संविधानले गरेकोछ। तर, प्रदेश सभाले बनाएको कुनै कानून संघीय संसदले बनाएको कुनै कानूनसँग बाफिएको वा नगर वा गाउँसभाले बनाएको कुनै कानून संघीय संसद वा प्रदेश सभाले बनाएको कानूनसँग बाफिएको अवस्थामा सर्वोच्च अदालतले अमान्य र बदर घोषणा गर्न सक्ने व्यवस्था संविधानमा रहेकोछ। संघीयतालाई सफल बनाउन स्थापित संयन्त्रहरूको क्रियाशिलता र आपसी सुफबुक परम आवश्यक हुन्छ।

प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले उठाउन पाउने कर

छठ पर्व धूमधामका साथ सम्पन्न

वीरगंज/तराईवासीको महान छठपर्व

धूमधाम, हर्षी उल्लासकासाथ सम्पन्न भएको छ। यसपाली पनि घडिअर्वा पोखरी, छपकेया पोखरी, मुर्ली पोखरी, रानीघाटलगायत विभिन्न स्थानमा छठपर्व मनाइयो।

छठपर्व चार दिन सम्म मनाउने गरिन्छ। छठपर्वको पहिलो दिन घर आगन सफा गरी शुद्धभई शुद्ध साकाहारी खाना खाइन्छ। दोस्रो दिन खरनाको कार्यक्रम गरिन्छ, चामल, दुध र मिठा को खिर र रोटी बनाइ खाइन्छ।

तेस्रो दिन अन्न जल केहि नखाई विभिन्न स्थानका नदि, पोखरी किनारमा वर्तालुहरूले बासले बनाएको दउरिमा घरमा

पकाएको ठेकुवा, बतासा, केरा, नरियल, मुला, केराउ, अदुवा, उच्च इत्यादी लगि पानिमा उभी अस्ताउन लागेको सुर्य भगवानलाई हेरी पुजा आराधाना गरि अर्ध दिई वर्तालुहरू घर फकिन्छन्। र चौथो दिन सुर्य उदाउन भन्दा पहिले सोहि स्थानमा गई उदाउन लागेको सुर्यलाई अर्ध दिई घर फकिन्छन्।

वर्तालुहरूको अनुसार यो छठपर्व शुद्ध मन निष्ठा विधिपूर्वक वर्तलिइ सम्पन्न गरेमा निसन्तान को सन्तान प्रैत दुन्हु, दुख, कष्टबाट छुटकारा पाईन्छ। सुखशान्ति प्रैत हुने बताइन्छ।

कुसुमलाल श्रेष्ठ

सपना जुनै होस्,

हामी भोलिलाई अझ सुन्दर बनाउनेमा विश्वास गर्छौं।

सोच्युहोस् त, प्रविधिले हामीलाई हामी लक्ष्यको अझ नजिक लाइदै कति राहो होला? हामी यही विश्वासबाट अभिप्रेरित छौं। आउनुहोस्, सँगै अझ धेरै अवसरहरू पहिल्याँ।

आज, भोलि, सधै सँगै।

हामीलाई प्रेरित गर्ने कथाहरू बारे जानन
www.ncell.axiata.com/ttt भिजेट गर्नुहोस्।
#PratimaSherpa #TodayTomorrowTogether

Ncell

टंगीन खबर

सन्यो गोपीको प्रदर्शन मिति

दीपेन्द्र लामा निर्देशित दोस्रो फिल्म गोपी माघ १८ गते प्रदर्शन हुने भएको छ । देशविदेशका दर्शकले गोपी छिडै हेन चाहेकाले पूर्वघोषित मितिमन्दा दुई महिनाअधि नै फिल्म दर्शकमाझ ल्याउन लागिएको निर्देशक लामाले जानकारी दिएका छन् । गोपी पहिला चैत्र १५ मा प्रदर्शन गर्ने योजना थियो ।

निर्देशक लामाले मंगलबार प्रेस विज्ञप्तिमार्फत प्रदर्शन पक्का गरिएको जनाएका हुन् । विपीन कार्की, सुरक्षा पन्त र वर्षा राउत मुख्य भूमिकामा रहेको गोपीको वितरण मनोज राठी र उज्ज्वल पौडेलको बैकटेश इन्टरमेन्टले गर्दै छ ।

आरोही इन्टरटेनमेन्टको व्यानरमा श्रीधर पौडेल कार्यकारी निर्माता र मणिकर्ण केसी निर्माता रहेको फिल्ममा उच्चशिक्षा हासिल गरेर गाईपालनमा लागेका एक युवकको संघर्षकथा प्रस्तुत गरिएको बताइन्छ । फिल्मको स्क्रिप्ट सामीप्याराज तिमिलिसनाले लेखेका हुन् । शैलेन्द्रध्वज कार्कीले खिचेको फिल्मको सम्पादन नीमेष श्रेष्ठले गरेका छन् । फिल्मका गीतमा न्युयु बज्राचार्य, अर्जुन पोखरेल र कल्याण सिंहको संगीत अनि विलय प्रतीक र बुद्धिसागरको गीत छ । यसअधि घामपानी निर्देशन गरेका निर्देशक दीपेन्द्र गोपी अभ मनोरञ्जन र समाजोपयोजी सन्देशयुक्त रहेको बताउँछन् ।

समर लभ माघ २५ मा

समर लभ फिल्मको फर्स्ट लुक पोस्टरसँगै प्रदर्शन मिति सार्वजनिक गरिएको छ । युवा लेखक सुविन भट्टराईको चर्चित उपन्यास 'समर लभ'मा आधारित फिल्म माघ २५ गते प्रदर्शन हुनेछ ।

मुस्कान ढाकालको निर्देशनमा बनेको फिल्ममा सुरजसिंह ठकुरी, नम्रता सापकोटा, आशिष पिया, रेवती क्षेत्रीलगायत कलाकारले अभिनय गरेका छन् । सुविन भट्टराईको कथालाई सामीप्याराज तिमिलिसनाले पटकथामा ढालेका छन् । फिल्मको निर्मातामा खगेन्द्र श्रेष्ठ तथा इन्दु भाडारी र कार्यकारी निर्मातामा विनोद अधिकारी छन् । सञ्जय लामाले खिचेको फिल्ममा पुष्पन प्रधानको संगीत छ ।

षडानन्द पुरस्कार घोषणा

आबाल ब्रह्मचारी षडानन्द प्रतिष्ठानले ०७५ सालको षडानन्द राष्ट्रिय पुरस्कार, षडानन्द पुरस्कार, षडानन्द उत्कृष्ट विद्यालय पुरस्कार र षडानन्द छात्रवृत्तिको घोषणा गरेको छ ।

प्रतिष्ठानका सचिव प्रा लालानाथ सुवेदीले सोमबार प्रेषण गरेको विज्ञप्तिमा ५० हजार नगद राशिसहितको षडानन्द राष्ट्रिय पुरस्कार सुदूरपश्चिम नेपालको भाषा, संस्कृति, इतिहास र अध्यात्म दर्शनका अध्येता आरडी प्रभास चटौतीलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको उल्लेख छ । त्यसेगरी, डण्डपाणी सुवाकुमारी चापागाईको स्मृतिमा स्थापित २५ हजार नगद राशिको षडानन्द पुरस्कार भने प्रा.ड. दयाराम श्रेष्ठ 'सम्बवलाई' प्रदान गरिने भएको छ । ०७४ सालको एसझई परीक्षाको परिणामका आधारमा भोजपुरको कुलुडिस्थित श्री वीरेन्द्र माविलाई षडानन्द उत्कृष्ट विद्यालय पुरस्कार प्रदान गरिने भएको छ । पुरस्कारको राशि १५ हजार रुपैयाँ छ ।

षडानन्द मावि दिल्ला, भोजपुरमा अध्ययनरत ६ देखि ९ कक्षासम्मका विद्यार्थीमध्ये उत्कृष्ट नितिजा हासिल गर्न एक-एक छात्र र छात्रालाई जनही ५ हजार राशिको षडानन्द छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ । यसपटक ०७४ सालको परीक्षाको नितिजा को आधारमा सो पुरस्कार ९ कक्षाका मनीष तामाङ र ८ कक्षाकी अपेक्षा श्रेष्ठलाई प्रदान गरिने भएको छ ।

संस्कृत शिक्षालाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले प्रदान गरिने

वार्षिक जनही २ हजार रुपैयाँको छात्रवृत्ति रकम विकास कुइंकल, विपीन त्रिताल, शेषराज पौडेल, सजल पौडेल, प्रशान्त चापागाई, प्रशान्त चापागाई, राजमणि बराल, बेबिना भट्ट र अस्मिता खितिवडा तथा कक्षा ७ का कुशल लम्साल, नयन भट्टराई, ईश्वर धिमिरे, सञ्जीव चर्मकार र दिव्या कटुवाललाई प्रदान गरिने भएको छ । घोषित पुरस्कार ब्रह्मचारी षडानन्दको १४४००० जन्मजयन्ती (विवाह पञ्चमी)का दिन २६ मंसिरमा प्रदान गरिने विज्ञितमा उल्लेख छ ।

प्रेमलीलाको जाने क्या हुवा

प्रेमकथानक नेपाली फिल्म प्रेमलीलामा समावेश जाने क्या हुवा है बोलको हिन्दी गीत सार्वजनिक गरिएको छ ।

अन्तरदेशीय प्रेमसम्बन्धको कथामा निर्माण गरिएको बताइने फिल्मको सो गीत राजा हसन र सौमी शैलेशले गाएका हुन् । रामजी लामिछानेले कोरियोग्राफी गरेको सो

गीतको भिडियोमा दीपशिखा खड्का र अली खानलाई प्रस्तुत गरिएको छ । पवन गौतमले खिचेको फिल्म चन्दन दत्त र सालिक दुलालले सम्पादन गरेका हुन् ।

अभिनेत्री दीपशिखा खड्काले निर्माण गरेको फिल्ममा उनी आफै, अली खान, मौसम खड्का, सुरज तमु, रेखा शाह, अर्चना शुक्लाका साथमा भारतीय कलाकार अर्चना शुक्ला, टिवकल श्रीवास्तवलगायतले अभिनय गरेका छन् । माघ २५ गते प्रदर्शन हुने फिल्मलाई जनक पाण्डेले निर्देशन गरेका हुन् ।

फर्केर आए दिनेश

गायक दिनेश गौतमको फर्केर आएन मायालु बोलको नयाँ गीतको भिडियो आइतबार सार्वजनिक गरिएको छ । म ईश्वर भएको भए, इमान बेचिदिन्छु, हो यस्तै रहेछ माया, पैसा कसरे बनायोलगायत चर्चित गीतका गायक दिनेशको यो गीत पुस्तकप्रसादले लेखेका हुन् भने संगीत पनि उनकै छ ।

निशान कश्यप धिमिरेको निर्देशनमा बनेको भिडियोमा नाजिर हुसेन र सृष्टि खड्काले अभिनय गरेका छन् । दिनेशले आफू लामो समयको अन्तरालपछि यही गीतबाट दर्शक-श्रोतामाक आएको बताएका छन् । फर्केर आएन मायालु गीतले आफूलाई पहिलाई गायनमा सक्रिय बनाउने विश्वास उनको छ ।

जात्रैजात्राको टिजर

कमेडी फिल्म जात्रैजात्राको टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । फायन १७ गते प्रदर्शन हुने जात्रैजात्रा ०७३ सालमा प्रदर्शित हिट फिल्म जात्राको सिक्केल हो ।

प्रदीप भट्टराईको निर्देशनमा हाल सुटिड भइरहेको फिल्ममा विपीन कार्की, दयाहाड राई, वर्षा राउत, रवीन्द्र भा, रवीन्द्रसिंह बानिया, राजाराम पौडेल, सोहित मानन्दर, प्रकाश धिमिरे, प्रियका भालगायत कलाकारले अभिनय गर्दै छन् ।

सार्वजनिक टिजरमा भने दयाहाड, विपीन, रवीन्द्र भा र बानियालाई मात्र प्रस्तुत गरिएको छ । रवीन्द्रसिंह बानियाको प्रस्तुति रहेको फिल्मको निर्मातामा सिंगे लामा र यादव पौडेल छन् । निर्देशक भट्टराईले जात्रैजात्रा अधिक मनोरञ्जयुक्त हुने दाबी गरेका छन् । उनले निर्देशन गरेका दुवै फिल्म जात्रा र शत्रुगते सुपरहिट भएका छन् ।

कपरेट

हिमालयन बैकका अध्यक्ष सम्मानित

बेलायतको वर्ल्ड बुक अफ रेकर्ड्स नामक संस्थाले हिमालयन बैक लिमिटेडका अध्यक्ष मनोजबहादुर श्रेष्ठलाई सम्मान गरेको छ । न्यू एमरेस्ट कन्स्ट्रक्शन प्रालीका समेत अध्यक्ष रहेका श्रेष्ठले बैकिङ तथा निर्माण क्षेत्रमा पुऱ्याएको योगदानको कदरस्वरूप अन्तर्राष्ट्रिय अवार्डबाट सम्मानित भएका हुन् ।

उनलाई व्यक्तिगततर्फको नेसनल एक्सिलेन्स अवार्ड २०१८ प्रदान गरिएको छ । उनले बैकिङ तथा निर्माण व्यवसायको माध्यमबाट नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको निष्कर्षका साथ सम्मान गरिएको हो ।

भारतको कानपुरमा रहेको इन्डियन इन्स्टिट्युट अफ टेक्नोलोजीबाट सन् १९७८ मा (मेरिट ग्राजुएशन) गरेका श्रेष्ठ त्यसयता एमरेस्ट कन्स्ट्रक्शन प्रालीको अध्यक्षका रूपमा निर्माण व्यवसायमा लागेका थिए । उनको कम्पनीले नेपालमा होटेल, अन्तर्राष्ट्रिय एयरपोर्ट, स्कूललगायत ठूला-ठूला परियोजना जात्रालाई रहेको हिमालयन बैकले नेपालको बैकिङ क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान भन्दै उनलाई बेलायतका संसद सदस्य वीरेन्द्र शर्मा तथा वर्ल्ड बुक अफ रेकर्ड लन्डनका अध्यक्षले समेत बधाई दिएको जनाइएको छ ।

ग्लोबल आइएमई बैक र एसियन लाइफबीच सम्झौता

ग्लोबल आइएमई बैक लिमिटेड र एसियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडबीच ब्याकास्पोरेन्ससम्बन्धी सम्झौता भएको छ । सम्झौतामा बैकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत जनक शर्मा पौड्याल र इन्स्योरेन्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत राजेशकुमार श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरेका थिए ।

सम्झौतामनुसार ग्लोबल आइएमई बैकका सबै शाखामार्फत एसियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको जीवन बिमा योजना खरिद गर्नुका साथै जीवन बिमासम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरू प्राप्त ग

कांग्रेसता...

गरेको र विधान विपरितका काम गरेको भन्दै पार्टीका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल सहितका नेताहरू सभापति देउवाप्रति आक्रमक ढँगले अधि बढन थालेका छन्।

त्यसैक्रममा सभापतिको विधान विपरितका कार्यहरू रोकनका लागि भन्दै संस्थापन इतरपक्षका नेताहरू गोलबद्ध हुने प्रयासमा जुटेका छन्। विभिन्न गुट उपगुटमा विभाजित संस्थापन इतरका पक्षलाई एकजुट बनाउने रणनीतिका साथ सोमबार नेतृ सुजाता कोइरालाको निवास मणिखाटारमा संस्थापन इतरका नेताको भेला भएको छ। उक्त भेलामा पार्टीका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल, महामन्त्री सशांक कोइराला, पूर्व महामन्त्री प्रकाशमान सिंह, केन्द्रीय सदस्यहरू रामशरण महत, अर्जुनरामसिंह केसीको उपरिथित रहेको र उनीहरूको गोप्य बैठक गरेका थिए। संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल भएपनि कांग्रेसले सरकारका काम कारबाही प्रति कुनै चासो देखाउन सकेको छैन। कांग्रेस आर्टिभित्र रुमलिएको हुनाले सरकारलाई काम गर्न कुनै बाधा विरोध नभएपनि सरकारले भने जनताको चाहना अनुसार काम गर्न नसकेको आरोप नेपालको नेताहरूले लगाउँदै आएका

एकेडेमी...

हालको राष्ट्रपति भवन सानो भएको भन्दै राष्ट्रपतिको अनुरोधमा नेपाल प्रहरीका एकेडेमी रहेको जग्गा राष्ट्रपति भवनका लागि प्रयोगमा त्याउने निर्णय गरेको थियो। हालको प्रहरीको एकेडेमी निपत्र पेट्रोलप्प देखि कुकुर तालिम केन्द्रसम्म रहेका छन्। कांग्रेसको पनौतीमा एकेडेमी सार्दा तत्काल एकेडेमी संरचना बन्न नसकेने र प्रहरीले प्रशिक्षण गर्न सम्म नपाउने भएकाले पूर्व विरिष्ठ प्रहरी अधिकारीहरूले चिन्ता लिएका छन्।

पूर्व प्रहरी महानिरीक्षक ध्वबहादुर प्रधानले सरकारको निर्णय गलत रहेको बताउँदै यस्तो निर्णयले प्रहरीको संगठनात्मक क्षमतालाई कमजोर पार्न भन्दै उनले भनेका छन् सहरको केन्द्रमा हुनुपर्ने सक्रिय संस्थालाई सहर बाहिर सार्ने र निस्कृय संस्थाले एकेडेमीको जग्गा उपयोग गर्ने सरकारको निर्णय गतल रहेको बताएका छन्। प्रधानले २०४२ देखि २०४६ सम्म एकेडेमीको नेतृत्व समालेका थिए। प्रधानका अनुसार छोटो अवधिक विशिष्ट तालिममा विदेशी प्रशिक्षक बोलाउँदा समयका हिसाबले पनि महाराजगञ्ज उपयुक्त ठाँउ हो। अर्का पूर्व एआइजी देवेन्द्र सुवेदीले भने प्रहरी एकेडेमी

चनु प्रतिपक्षी दल कमजोर भएकाले आफूहरूले नै सरकारका काम कारबाहीको समर्थन र विरोध गर्नुपर्ने दायित्व आएको नेपालका नेताहरूले बताउन थालेका छन्।

कांग्रेसभित्र संस्थापन पक्षका नेताहरूले संस्थापन इतरका नेताहरूको कारण कांग्रेस कमजोर भएको र सभापतिलाई कामै गर्न नदिएको आरोप लगाउँदै आएका छन् भने संस्थापन इतर पक्षका नेताहरूले भने विधानसम्म ढँगले सभापति नवलेको हुनाले पार्टीभित्र समस्या आएको आरोप लगाउँदै आएपनि मूल विषय भनेको भागबण्डा नै हो भागबण्डा मिल्दा विधान उल्लंघन नहुने भागबण्डा नमिल्दा विधान उल्लंघन हुनु भएका छैन। भागबण्डा नमिल्दा विधान उल्लंघन हुने आरोप कांग्रेसभित्र पुरानै रोग भएको एक कांग्रेसभित्र नेताहरू बताएका छन्। १४ सदस्यीय संसदीय समितिमा भागबण्डा मिल्दा २२ सदस्यीय बनाइयो त्यसमा कसैको आपति भएन अहिले विजय गठेदारलाई उपसभापति बनाउँदा विधान मिल्देको आरोप, आरोपका लागि आरोपमात्र भएका ती नेताहरू बताएका छन्। यसरी कांग्रेस आर्टमा रुमलिएको हुनाले सरकारले अलोकप्रिय कामहरू समेत पार्टीगत स्वास्थ्यका लागि गर्न सक्ने सम्भावना समेत बढेको छ।

सार्ने निर्णयले प्रहरीको इतिहास मेट्ने बताउँदै ७० वर्ष लगाएर धेरैको पसिना सिंचर तयार गरिएको पूर्वाधार स्थानात्मक गर्दा प्रहरीको संगठनात्मक संरचनामा दीर्घकालिन असर पर्ने बताएका छन्। अहिले भएको संरचना बनाउन नयाँ ठार्जुमा १५ वर्षभन्दा बढी लाग्छ त्यसैले सरकारको उक्त निर्णय गलत रहेको सुवेदीको दाबी रहेको छ। सुवेदीको अनुसार पूर्व एसएसपी कृष्णभक्त श्रेष्ठले एकेडेमीको लागि आफ्नो निजी जग्गा दिएका थिए। सरकारी निर्णयले दाताको मन दुखाएको छ। जुन उद्देश्यका लागि दाताले जग्गा दिएका हुन त्यो उद्देश्यबाहेक अन्य प्रयोजनका लागि जग्गा उपयोग गरिए दाताले जग्गा किर्ति मान्न नसक्ने व्यवस्था कानुनमा रहेको हुनाले उक्त एकेडेमी सार्नु किर्ति उपयोग उक्त एकेडेमी नेताहरूलाई बढाउने भएको आरोप असफलता र अकर्मण्यता लुकाउनका लागि राजाले तालिका दिएका कर्मचारीहरूले नेताहरूलाई बढाउने आरोप लगाउनु अप्रत्यक्ष रूपमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई व्यग्य गर्न होइन र ?

दाहालको...

असर पर्नपनि सक्छ भन्ने हेकका प्रधानमन्त्रीलाई हुनुर्ने होइन र ?

कम्प्युनिष्ट नेतृत्वको सरकारबाट जनताले धेरै आशा गरेका भएपनि सरकारले अहिलेसम्म उपलब्धि मुलुककाम गर्न सकिरहेका छैन। सरकार गफ र भाषणमै सिमित भएको जस्तो देखिएको छ। सरकारले केही निर्णयहरू गरेपनि त्यस्ता निर्णयहरू कार्यान्वयनमा जान सकेका छैनन्। कार्यान्वयन हुन नसक्ने निर्णय गर्नुले सरकारको असफलतालाई नै बल पुन्याउने प्रति सरकार चनाखो हुन सकेको देखिएको छैन।

भएभरका काम आफै गर्दछ भनेर अरुका अधिकार खोर्दै जाने हो भने सरकार अरु कमजोर अवस्थामा पुनर सक्छ। कम्प्युनिष्टहरूको एकले संसदमा बहुमत रहेको अवस्थामा सरकारलाई काम गर्न कुनै बाधा विरोध नभएपनि सरकारले उपलब्धिमूलक काम गर्न नसकेको भन्दै सत्ताधारी दलकै नेताहरूले आरोप लगाउन थालेका बेला सबै अधिकार आफैले मात्र प्रयोग गरी अन्यलाई निकम्मा पार्ने प्रयासमा प्रधानमन्त्री लाग्नु उचित हुन सक्दैन। देशको राजनीतिमा आएको स्थिरता र त्यो पनि दुई तिहाईमन्दा बढीको बहुमतको सरकारबाट जनताले आशा राख्नुले किमार्थ अनुचित मान्न सकिंदैन। आफूपनि माथो नमार्न अनि अरुको अधिकार पनि खोर्दै जाने आरोप प्रधानमन्त्रीमाथि दलकै नेताहरूलाई लाग्न थालिसकेको अवस्थामा प्रधानमन्त्रीले पाइला पाइलामा सतर्क भएर अथि बढनु आवश्यक छ। नेपालका अर्का अधिकार पर्ने खोर्दै जाने आरोप निर्णयले प्रहरीको ठार्जुमा नजाने कर्मचारीतन्त्रले नेताहरूलाई कर्मचारीजस्तै भ्रष्ट बनाएको भन्दै खटाएको ठार्जुमा नजाने कर्मचारीहरूलाई बर्खास्त गर्नुपर्ने बताइसकेका छन्। के त्यो उद्योगले कर्मचारीहरू लुरुलुरु खटाएको ठार्जुमा जालानु ? अप्रत्यक्ष रूपमा अद्यक्ष दाहालले ओली नेतृत्वको सरकारले काम गर्न नसकेको त्यस्तो आरोप समेत लगाउँदै आएका र आफ्नो असफलता र अकर्मण्यता लुकाउनका लागि राजाले तालिका दिएका कर्मचारीहरूले नेताहरूलाई भ्रष्ट बनाएको आरोप लगाउनु अप्रत्यक्ष रूपमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई व्यग्य गर्न होइन र ?

परराष्ट्रमन्त्री...

खुलासा पनि मन्त्रीले गरेका छन्। मन्त्रीकै शब्दमा हाली आवश्यक ठानिएका अधिकतम भ्रमण गर्नेछौं। अनुदान विश्वबाट कठोरी हुँदै गरेकाले लगानी भित्रयाउन यसप्रकारको भ्रमण र अन्तरक्रिया आवश्यक छ, यसिबेला परराष्ट्र सचिव फ्रान्स र बेलायतको भ्रमणमा हुनुहुन्छ। म जापान र थाइल्याण्ड जाँदैछु। परराष्ट्रमन्त्री प्रदीप ज्वालालीले जग हँसाए। किनभने यो सरकारभन्दा असफल अरु सरकार नै छैन। मन्त्रीहरू भन्नन् गर्नुसम्म काम गरेको छ रे।

अचम्को अर्को जानकारी पनि दिए मन्त्री ज्वालालीले। राम्रो लेखनसक्ने भएकाले दक्षिण अफ्रिकाका लागि राजदूत अमृत राईलाई फिर्ता बोलाएको रे। परराष्ट्रमा ड्राफ्ट गर्ने व्यक्तिसमेत रहेन्नन्।

न्याय गर्ने अर्थात् अनुसारी विवरणमा रोक्नुपर्छ, भारतको हस्तक्षेप

पूर्वपञ्चहरूमा...

प्राथमिकतामा राजन खोजेका हुनाले एकता भाँडिएको छ। पूर्व पञ्चहरूले अहिलेसम्म कार्यकर्ताहरूको भवना र जनताको चाहना बुझन नसकेका र भ्यागुताको धार्नी पुऱ्याउन नसक्ने अवस्थाले गर्दा राष्ट्रवादी पार्टी बने अवसरबाट तिनवटै राप्रपाहरू चुन्दै गएका छन्। कमल थापाले नेतृत्व गरेको राष्ट्रपालाई उनीहरूले ताउँदै उत्तरावधारी राजसंसदले उत्तरावधारी राष्ट्रपालाई एकजुट देखिएको छ। राष्ट्रपालाई उनीहरूले ताउँदै उत्तरावधारी राजसंसदले उत्तरावधारी राष्ट्रपालाई एकजुट देखिएको छ।

गाई चिन्ह लिएको राप्रपा नेपालले २०७० सालको निर्वाचनमा चौथो तुलो पार्टी बन्ने अवसर एकाको थियो तर पछिल्लो समयमा तिनवटै राप्रपालाई एकता भाँडिएको छ। त्यसीकारण तिनवटै राप्रपालाई उनीहरूले ताउँदै उत्तरावधारी राजसंसदले उत्तरावधारी राष्ट्रपालाई एकजुट देखिएको छ।

गाई चिन्ह लिएको राप्रपा नेपालले २०७० सालको निर्वाचनमा चौथो तुलो पार्टी बन्ने अवसर एकाको थियो तर पछिल्लो समयमा तिनवटै राप्रपालाई एकता भाँडिएको छ। त्यसीकारण तिनवटै राप्रपालाई उनीहरूले ताउँदै उत्तरावधारी राजसंसदले उत्तरावधारी राष्ट्रपालाई एकजुट देखिएको छ।

● सम्पत्तिको आपराधिक उपयोग गर्ने (अर्काको सम्पत्ति बेड्रमानीको नियतले उपयोग, हानी तोक्सानी वा ह